

Eğitimsel Drama Uygulama Yeterlili Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Eğitimsel Drama Uygulama Yeterlili Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20743>

Özet

Eğitimsel Drama Uygulama Yeterlili Ölçeği, öğretmenlerin eğitim ortamlarında **Eğitimsel Drama** yöntemini kullanma becerilerini ve kendilerini bu alanda ne kadar yeterli gördüklerini ölçmek amacıyla Karadağ, Korkmaz, Çalçıkan ve Yüksel tarafından 2008 yılında geliştirilmiş özgün bir ölçme aracıdır. Toplam 30 maddeden oluşan bu ölçek, öğretmenlerin drama lideri olarak sahip oldukları **yeterlik** düzeylerini planlama, uygulama ve değerlendirme olmak üzere üç temel boyutta değerlendirmektedir.

Ölçek, 5'li **Likert Ölçeği** formatında derecelendirilmiş olup, elde edilen sonuçlar öğretmen yetiştirme programları ve hizmet içi eğitimlerin drama alanındaki ihtiyaçları belirlemede kullanılabilmektedir. Bu araç, eğitim bilimleri ve psikoloji alanındaki araştırmacılara, drama tabanlı öğrenme süreçlerinin etkinliğini nesnel kriterlerle analiz etme imkanı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitimsel Drama, Öğretmen Yeterlili, Drama Liderlili, Ölçek Geliştirme, Uygulama Yeterlili, Psikometri.

Yazarlar

Engin Karadağ, Turgut Korkmaz, Nuri Çalçıkan, Savaş Yüksel.

Amaç

Eğitimsel Drama Uygulama Yeterlili Ölçeği'nin temel amacı, öğretmenlerin eğitimsel drama yöntemini sınıflarında kullanırken sergiledikleri pedagojik **yeterlik** seviyelerini belirlemektir. Bu araç, sadece bilgi düzeyini değil, aynı zamanda drama sürecini yönetme, öğrencileri motive etme ve yaratıcı süreçleri destekleme gibi pratik uygulama becerilerini de ölçmeyi hedeflemektedir.

Ölçek, öğretmenlerin drama liderlili rollerinde kendilerini nasıl algıladıklarını ortaya koyarak, eğitim programları ve bu alandaki eksikliklerini gidermeye yönelik somut veriler sağlar. Böylece, eğitimsel drama uygulamaları ve kalitesinin artırılması ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçek, toplam 30 maddeden oluşmakta ve öğretmen yeterliliğini kuramsal olarak üç ana faktör altında incelemektedir. Bu üç boyut, eğitimsel drama sürecinin döngüsünü mantıksal bir sırayla takip etmektedir ve her boyutun ölçtüğü yeterlik alanı birbirinden ayrılmıştır.

Faktör yap?s? içerisinde en geni? madde say?s?na sahip olan boyut, uygulaman?n merkezini temsil eden Drama Sürecini Gerçekle?tirme Yeterli?i boyutudur. Ölçe?in faktör analiziyle belirlenen alt boyutlar? ve madde say?lar? a?a??da listelenmi?tir:

Dramay? Planlama Yeterli?i (6 madde): Bu boyut, bir drama etkinli?inin hedeflerini belirleme, mevcut müfredatla ili?kilendirme ve sürece uygun materyal haz?rlama becerilerini ölçer.

Drama Sürecini Gerçekle?tirme Yeterli?i (18 madde): Bu boyut, drama uygulamas? s?ras?nda s?n?f yönetimini sa?lama, ö?rencilerin fikirlerini sürece dahil etme, do?açlamay? te?vik etme ve liderlik becerilerini kullanma gibi eylemsel yeterlikleri kapsar.

Drama Sürecini De?erlendirme Yeterli?i (6 madde): Bu boyut, drama etkinli?inin sonuçlar?n?, ö?rencilerin geli?imlerini ve belirlenen amaçlara ula?ma derecesini analiz etme ve ö?rencilere yap?c? geri bildirim verme becerilerini ölçer.

Geçerlik

E?itimsel Drama Uygulama Yeterli?i Ölçe?i'nin **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in ölçmek istedi?i kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini göstermek amac?yla gerçekle?tirilmis?tir. Orijinal çal??mada (Karada? vd., 2008), yap? geçerli?i ve içerik geçerli?i kan?tlar?na odaklan?lm??tır. ?çerik geçerli?i, alan?nda uzman akademisyen ve uygulay?c?lar?n görüş?leri al?narak sa?lanm??tır.

Yap? geçerli?i ise faktör analizleri yoluyla test edilmi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in kuramsal olarak öngörülen üç boyutlu yap?y? do?rulad??n? göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in drama uygulama yeterli?ini olu?turan alt bile?enleri ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rabildi?ini ve geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farklı ko?ullara kar?? ne kadar tutarlı? ve kararlı? oldu?unu belirlemek için yap?lm??tır. Akademik ölçek geli?tirme standartlar?na uygun olarak, ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? hesaplanm??tır. Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve tesadüfi hatalardan ar?nm?? oldu?unu gösterir.

Orijinal makalede detaylı? olarak sunulan **güvenirlik** analizleri, hem ölçe?in genel bütününün hem de her bir alt boyutunun (Planlama, Gerçekle?tirme, De?erlendirme) yüksek düzeyde iç tutarlılık?a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu, E?itimsel Drama Uygulama Yeterli?i Ölçe?i'nin ö?retmenlerin yeterlik düzeylerini güvenilir bir ?ekilde ölçmek için uygun bir araç oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında, yapısal geçerliliği sağlamak amacıyla üç faktör analizi (AFA) kullanılmıştır. Bu analiz, 30 maddenin öğretmenlerin eğitimsel drama yeterliliğini temsil eden üç temel ve anlamlı faktöre ayrıldığını ortaya koymuştur. Bu faktörler, sırasıyla Dramayı Planlama Yeterliliği, Drama Sürecini Gerçekleştirme Yeterliliği ve Drama Sürecini Değerlendirme Yeterliliği olarak adlandırılmıştır.

Faktör yükleri, her bir maddenin ilgili alt boyutu güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermiş ve üç boyutlu yapının psikometrik açıdan sağlam olduğunu kanıtlamıştır. Bu faktör yapısı, Eğitimsel Drama Uygulama Yeterliliği'nin çok boyutlu ve hiyerarşik doğasını yansıtmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Öğretmenlerin Eğitimsel Drama Uygulama Öz Yeterliliğini ölçmek için geliştirilmiş bir psikometrik araç).

Format: 30 maddelik, üç alt boyuttan oluşan kendini değerlendirme ölçeği.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler ve Öğretmen Adayları (Eğitimsel drama yöntemini kullanan veya kullanması beklenen eğitimciler).

Yaş Grubu: Yetişkin (Meslek sahibi eğitimciler).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki farklı kademelerde (ilköğretim, ortaöğretim) görev yapan öğretmenler örneklem olarak kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılmaktadır. Katılımcılar, her bir madde için yeterlik düzeylerini değerlendirirler: (1=Hiçbir zaman - 5=Her zaman). Ölçekten alınan toplam puanın yüksek olması, eğitimsel drama uygulama yeterliliğinin yüksek olduğunu anlamına gelir.

Anahtar Kelimeler

Eğitimsel Drama Yeterliliği, Drama Lideri, Öğretmen Eğitimi, Drama Metotları, Yeterlik Ölçeği, Drama Pedagojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Engin Karadağ

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: engin.karadag@hotmail.com

Yazın Adresi: Orijinal makalede belirtilen Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi adresi (2008 yılı itibarıyla).

Yazın, Ücret ve Test Yılı

Eğitimsel Drama Uygulama Yeterlili Ölçeği, akademik bir yayının parçası olarak 2008 yılında kamuoyuna sunulmuştur. Ölçeğin akademik ve ticari olmayan amaçlarla kullanılması için, orijinal çalışmaya uygun atıf yapılması gerekmektedir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Engin Karadağ ile iletişime geçilmesi zorunludur.

Test Geliştirme Yılı: 2008

Orijinal makaleye erişim bağlantısı: gefad.gazi.edu.tr

The original PDF can be downloaded here: egitimsel-drama-uygulama-yeterligi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Karadağ, E., Korkmaz, T., Çalkıran, N. ve Yüksel, S. (2008). Drama lideri olarak öğretmen ve Eğitimsel Drama Uygulama Yeterlili Ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik analizleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 169-196.

Eğitimsel Drama Uygulama Yeterlili Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek, 3 alt boyut ve 30 maddeden oluşmaktadır. Her bir alt boyut, ölçtüğü yeterliğe dair temsili bir madde ile birlikte aşağıda sunulmuştur:

Dramayı Planlama Yeterlili (6 m): Dramanın amaç ve hedeflerini belirler.

Drama Sürecini Gerçekleştirme Yeterlili (18 m): Öğrencilerin önerilerini dikkate alır.

Drama Sürecini Değerlendirme Yeterlili (6 m): Öğrencilere değerlendirme sonucu geri bildirim verir.